

AKATALPA

Ocak 2008 - Sayı 97

Aylık Edebiyat Dergisi

ISSN 1305 - 7685

BU HEP AYNI BAHAR

Ramis DARA

İnsanlar sonsuz bir yerleşme çabası içindedir. Gövdeleri bunu, akılları bunu, gönülleri bunu seçir, günü, ayı, yılı eğirir durur.

Bazıları bazen bilincindedir bunun, bazıları hiç bilincine varmaz, ama değişen bir şey yoktur; hepsi aynı sağır yolculuğun ağır işçisidirler.

İnsanların birbirleriyle ilişkisi bundan ibarettir. Bütün o itişip kakışmalar. Haklılık haksızlık gibi algılanan durumlar.

Aslında bu güzel bir durumdur. Bu sayede birbirlerine değerler, birbirlerini sevindirir, üzerler.

Geçici kırılmalık donlu durumlara kulak asılmamalıdır.

Şu güzelim umutsuzluğunun umududur bu, yeryüzüyle gökyüzü arasında uyuklayan organizmalarla paylaşma duygusudur.

...

İnsanlar benim insanlara kızdığını sanıyorlar. Oysa bu hayata aşkımdır benim. Doğaya hayranlığım.

Hiçbir şey kızgınlık duymaya değmez. Sadece kaşınan bir yerini kaşıyorsun, bir çalılıkta yürüyorken bir dalı birazcık çekip rahat yürümek için kendine yol açıyorsun demektir. Susar gibi olmuşsun su içiyorsun, acıkır gibi olmuşsun köy ekmeğinin ucundan koparıyor, olgunlaşıp yere düşen meyveyi serin suda yıkayıp yiyorsun, bunun gibi bir şeydir.

İnsanlar insanlara niye kızsınlar ki. Büyük çoğunluğu uzaklarındadır zaten. Onlarla yazgıda olmanın büyük, derin, yormaz bir desteği, zenginliği vardır. Tanıdıkları da biraz kendisi demektir. Akrabası, arkadaşı, ortak yolu oluşturdıkları figürler.

Son yıllarda yaşadığım duygu bu. Tanıdığım herkesten (çok fazla değildir) müthiş enerji alıyorum. İnternet aracılığıyla dünyanın en ücra köşeleriyle kurulan bağ, kitaplar, dergiler, otlar, çalılar, ağaçlar, binalar, sokaklar ve caddeler, mevsim değişimlerinin sunduğu görüntüler, büyük, geniş, bitmez bir şölenin küçük oluşturucuları konumundadır.

Teşekkürler Türkiye, teşekkürler yeryüzü, teşekkürler 2008, teşekkürler harfler, sözler, insanlar...

Teşekkürler Varoluş!

Arzu K. Ayçiçek, Halûk Cengiz, Ramis Dara, Soner Demirbaş, Gültekin Emre, Hilmi Haşal, Ahmet Özbek, Fergun Özelli, Mehmet Sarsmaz, Özkan Satılmış, Suna/Osman Serhat, Tuncer Uçarol.

Arzu K. AYÇİÇEK

NARÇİÇEĞİ DÜŞLERİM

su olup akmak ağaç olup yeşil vermek
kuş olup uçmak istiyorum mavi sabahlara
sesimden düşen acıyı topluyorsunuz

erkenci kuşlar geçiyor üstümden
tuzlu kıyılarda dönüp duruyor gün
bir çocuk yol soruyor: şey, buralarda...
sessizce kendi yaprağını yiyor eylül
bir kadın ağlıyor benden irak'ta
yarına gün biçiyor kadının gözleri
bütün sokakları karanlık kaplıyor
göz gözümü görmüyor
utanıyorum, buz olup eriyorum
-beni yakın, külümü denize

dalıp gidiyorum sonsuz uzaklara
hasretle bakıyor bana eski evimiz
sis(tem) gibi çökmüş kerpiç duvarda anılar
her birimiz bir yerdeyiz, herkes kendi uzağında
-eski evimize ne zaman gideriz bilmem

ne çok adres silmişim son yıllarda defterden
kiminin izi kalmış yine de okunuyor
kimileri yitip gitmiş içimin gökyüzünde
-neden gidenleri unuttur insan?

sesim üşüyor. isyanım başlıyor sonra
bakıp süslü konaklara. kaldırımda topuk sesi
ağzımda kesik bir gülüş
karanlığa ısıklık çalıyor korkularım
kapıları döven yoksul bir hastanın iniltisi
-tanrım bize bir kış evi ver...

sesim üşüyor
hızla geçip gidiyor zaman
örtün üstüme, geceye ay çizen şiirlerimi
sıcak bir yorgan gibi örtün
aynada biriktirdiğim suskunluğumu
narçiçeği düşlerimi örtün üstüme

ben kendi sesimle vurulayım burada

OSMAN SERHAT, IDEOLOJİ, TÜRKÇE, ŞİİR

Tuncer UÇAROL

Şair ve özdeyişler yazarı dostum Osman Serhat'ın *Akatalpa* (Eylül 2007)'da bir yazısı yayımlandı: "Uçarollar, İşçi Hikâyeleri, İdeoloji, Dil, Din, Şiir..."

Akatalpa yönetimi de, "Özel bir yazı." diyerek, dipnot düşmüş altına! Bu dipnot konmasaydı ne olurdu doğrusu pek kestiremiyorum... Çünkü yazı 7 bölüme ayrılmış; 6. bölümünde çok özel bir ileti ve kaygılar var... Öteki bölümlerde çelişik sözler... Yanlış görüşleri de var ama o olur... Ancak bu sözlerin, görüşlerin bazıları, dostum Osman Serhat'ın kendi gerçeğine uymuyor, o çok önemli. Böyle bir yazısı onu geleceğe yanlış tanıttacak... Ayrıca Aytül ve benimle ilgili bazı sözlerine de değinmek isterim.

1- "Demokrasi ehven bir fenomen olsa idi Sokrates'i zehirlemezlerdi. Demokrasi ve kölecilik münasebetli fenomenler (...) bin yıl devam eden yorumlar ile karanlığı sürdürdü; aydınlığı geciktirdi." diyor Osman Serhat!.. Demokrasiye karşı gibi...

Hemen arkasından "Marksizme inanmak da ruhları ve gövdeleri satmak gibi." demiş!.. 2. bölümünde de, "Toplumculuğa soğuk baktığım gibi..." diyor; "Bütün dinlere (...) ve ideolojilere Sami oyunu, ABD'deki Yahudi lobisi oyunu olarak bakıyorum" da diyor...

2- "TDK Türkçesine de soğuk bakıyorum. O Türkçe de bir ideolojinin, Kemalizmin mahsulü." demiş! Hem de 1981 yılında "Atatürk Sonsuzlaması" adlı bir kitapçığı olan Osman Serhat!.. Üstelik Türkçenin özleşmesi çabaları da Kemalizm'den çok daha öncelere gidiyor... Gericici Muallim Naci bile bu doğru çabanın içinde... "Milli Edebiyat" döneminde ise iyice belirginleşir bu çabalar... Atatürk zamanında resmileşir... Anadolu'ya çekilen Türklerin uluslaşma evresinin önemli bir parçası olur tarih, bilim, yazın, abece, kılık kıyafet atılımlarının yanı sıra.

3- Osman Serhat sonra dönüp; "Mustafa Kemal, bir millet yaratırken, Kaşgarlı'nın Oğuzcadan kaydettiği üç yüz kelime ile bir yere varılamayacağını görmüştü." diyor!.. Bu tümcesinin ilk yarısıyla yukarıda söylediğim çabayı zaten vurgularken, bu tümcesinin son yarısıyla da, ayıp ediyor, Osmanlıcayı savunanların altı boş karalama oyunlarına kapılmış:

- Bu yaz *Çağdaş Türk Dili* dergisinde "1933-1945 Yıllarında 'Varlık' Dergisinde Görünen Türkçemiz" adlı bir yazı yazdım; *Varlık* dergisinin daha ilk sayısında (1933'te) bile, "Üç aydan çok oldu ki bütün gazetelerde karşılıklar anketi sürüp gidiyor." deniyor. Yani Kaşgarlı Mahmut'umuza gidene kadar, 1933 yılından, İstanbul'dan, Anadolu'dan yazarlarımız, halkın anlamadığı yabancı kökenli sözcüklere karşılıklar öneriyor... 1934 yılında da *Tarama Dergisi*'nden söz ediyor Yaşar Nabi. Yani o yılların daha başında da, kitaplardan, Anadolu'da halk ağzından derlemelere başlanmış... Hem neden "üç yüz kelime" diyor Serhat, 7.500 demiyor!..

- Serhat, yine Osmanlıcacıların ağzını kullanarak; Mustafa Kemal dilde özleşmeden vazgeçti de, demiş!.. Vazgeçse, mirasının önemli bir parçasını, ölürken bile Türk Dil Kurumu'na (bir dil derneğine) bırakır mıydı?..

- Osman Serhat, eski sözcükler de "edebiyatçının tasarrufuna bağlı olmalı" diyor.

Onu engelleyen yok ki?... Türkçenin arılaşmasını savunanlar, Osmanlıca yanlısı olan hükümetler gibi genelgeyle sözcük yasaklamasına gitmediler. "Uçarol orta yolu tavsiye ediyor." diyor bir telefon konuşmamızı anımsayarak. Yani bence de yasaklama yok!.. Eski sözcükler, yabancı sözcükler,

zaten hep ortalarda dolaştı, dolaşıyor... Arapça, Farsça, Fransızca vd. kökenlileri tüketmiş gibiydik, şu yıllarda İngilizceleri de dolaşıyor... Peki! Anadolu'daki halkımızın ağzından, eski kitaplarımızdan, Orta Asya'daki Türklerden derlenen Türkçe sözcükler de dolaşmasın mı aracıkta?.. Bir şair için eski sözcükler, yabancı kökenliler güzel ya da değerli de, bunların karşılıkları olan Türkçe sözcükler, az kullanılan Türkçe sözcükler, koca yaratıcılar(!) olan şairlerimizin yaratacağı yeni sözcükler, kavramlar, şiirde işe yaramaz mı?.. Dilimizde az kullanılan sözcüklerde, şairler ve dilcilerce yeni üretilmiş sözcüklerde şiirsellik hiç mi yok?.. Çırlı mı kalacak anadil? Çırlı mı kalacak yeni duygu ve düşünceler?..

Serhat de söylüyor işte; "çekince, söylence, söylem, bağlam, içkin gibi güzel kelimeler karşılıklarını aratmıyor, hatta unutturuyor" diyor.

Peki bu ısıl sözcükleri Türkçeden yana olanlar arayıp bulmayacak da kim gökten indirecek? Osmanlıcacılar, İngilizciler mi? Yıllar, yıllar sonra, belki, halk mı?

Birileri bir yandan bulup buluşturacak ki birileri de tüketecek... Üşümeyecek dil... Yoksa hep bayat sözcüklerle yaşarız...

Anımsatmak ayıp mı olur acaba? Benim bildiğim dost Osman Serhat de "TDK Türkçesi" deyip o soğuk bulduğu Türkçe çabalarıyla güzel şiirler yazmamış mıydı?.. Hem de 1978-1987 yıllarında (TDK'nin Anayasa ile Osmanlıcılara tesliminden önce ve sonra) içe doğuş gibi yazdığı *Yerlere ve Göklere Dair* yedi kitapçığında hep o eleştirdiği Türkçeyi kullandı. Benim hiç kullanmadığım sözcükleri bile kullandı... Sonra o yedi kitapçığını topluca bastırınca arka sayfasına okuyucuları için bir sözlükçe de koydu (C Yayınları, 2002): Arık, aymazlık, ayrık, bitik (kitap), bulak, em (ilaç), erdini (mücevher), gözgü (ayna), iye, ken (zaman), nen (şey), sayrılık, tin, yalvaç!.. Ne oldu 2007 yılında acaba?..

Serhat, yazısının 3. bölümünde, "TDK Türkçesi ile üslup meydana getirilmez" de demiş... Oysa *Yerlere ve Göklere Dair* kitapçıklarında, o yönde çok da güzel bir biçim yakalamıştı, ben de bu ağzı yıllar önce "Osman Serhat Kuran'daki söyleyime dayanmakla yeni bir tat getirmiş şiirimize" diyerek övmüştüm (*Sesimiz*, Eylül 1979)...

Serhat (ya da günümüzün bir şairi) Türkçeleşme çabaları için nasıl böyle sözler eder? Önerilen her sözcük de kullanılacak değil ya... Ancak *Akatalpa*'daki eylül yazısında bugün nasıl "umumi müdür", "asar", "mecmua", "gayb ettim", "hususiyet ile", "antisemitique", "rateler (gecikmişler)", "otokritik" gibi kendisinin de alışmadığı sözleri söylemeye başlar birden! Şaşıyorum. Çünkü daha 2000 yılında yayımladığı *Yeni Şiirler* kitabı için de *Varlık* dergisinde (Nisan 2001) yazdığım şu tümceyi de nasıl unuturum: "93 sayfalık kitaptaki toplam 36 şiirde, 'sakil' sözcüğü dışında, içimi tırmalayan bir tek Osmanlıca sözcük de yok!..."

Özetle; bir şey olmuş Serhat'e!.. Keşke bu yazısı yayımlanmasaydı...

1, 2, 4, 5- Eşimle ben "işçi hikâyeleri yarışması tertip" de etmiyoruz!.. "Çocuk İşçi Hikâyeleri" diye bir kitap da hazırlamadım... Yarışma seçmelerinden yayıma hazırladığım o andığı kitabın adı *İşçi Öyküleri - Çocuk İşçiler...* Eşim; GENEL-İŞ ve DİSK eski genel başkanı, büyük işçi önderi Abdullah Baştürk(1929-1991)'ün yeğeni; onun adına düzenlediğimiz yarışmanın beş yıllık adı da "Abdullah Baştürk İşçi Öyküleri Yarışması"... 2003 yılında başlayan bu yarışmayı Aytül'le açmamızın nedeni; Osman Serhat'ın dediği ve yadsıdığı gibi ideolojik değil (ideolojik olsa ne olur; ideolojilere -düşüncülere- karşı olmak da sonuçta ideolojiktir; "ideolojilerin sonu..." da gelmez), hem büyük bir işçi önderini ve amcamızı her yıl anmak hem son yirmi beş yılda iş bile bulamayan insanlarımıza biraz olsun duyumdahlık sağlamak hem de 12

EŞİK SANCISI

Bu dünyaya dert olsun diye değildi, dokuduğum söz
tökezlediysem, çok sevmektendir en başta güneşi
itiraf edemedim sadece

ve bütünleyemedim görünmez yanımlı
neonların, serumların beşiğindeki ben'i
sobeledi, bahtsız buğusu adımın
bura ile ora arasındaki serencamı
öte yakaya, yani sarı çemberin dışına
basmanın an işi sayıldığı hengâmede
kasvet penceresiymiş hayat, kaskatı yazı
alınımın hizasındaki anlamış, yaralı camı

karanlık, düşmeden öğrenilmezmiş doktor
hem, eşik ne işe yarar, bilmezmişim meğer
ölüm bembeyaz kanonmuş, dilin altındaki
denedim sadece

bağışlayın acemiliğimi seçmek konusunda
kalmak hevesim değildi
gidemedim sadece

ama öğrendim yeniden, göçmenin alfabesini
geriye dönüş yoluymuş, ne yana uça
kırlangıçların yönü; 'içgüdü yolu' diye yazılan
kırlangıç kanatlarıydı cismim, bodoslama
diyemedim sadece

yol sona değmişse, yön bahane, gün bahane
basılacaksa eşikten öteye, eşik bahane doktor
böylece geçebilir miydim kül huzmenin altından
hayatın kıyısına denk gelmiş varta sahnesinde
provasız her şey; çığlar, dağ düşmeden önceymiş
dünyaya yük olsun diye değildi kesinkes, bilmece
belki Azrail'in sufle ettiği bozgun, sınavda 'es' idi
ezberleyemedim sadece

geriye dönüş uyarısıymış levha
kamaşmadan sonra, çözülme, koma portresi
serum damlasından serum damlasına büyüyen
billurlaşan hava, şifa belirtisi, nikel bir levha
gölgesinde gidemediğim, hecelerimdiniz canlarım
can imgelerim, savrulma ortasında vaha
dayanamadım sadece

toprağım yakındı soğumaya, bağışlayın aceleli
olan biten, adandığım güzel varlığınızda
çok çok yıllar var ki her yanıt giz dirhemi
doyamadım sadece

aşk narkozu muydu bu dünya, ışık bahane doktor
cennet mi yoksa, gezegen tutması mı, saatlerce
bu sayfaya yük olsun diye değildi aşamadığım son
dünya alaca doktor, dünya yalancı
alışamadım sadece.

onun sevdiğim/seveceğiniz güzel yalın şiirleri var... Üstelik aşk
anlayışı, *Yeni Şiirler* (2000) kitabındaki Tanrı anlayışı, dünyaya
bakışı, varoluş konusundaki şiirlemeleri ayağı yere basan
çarpıcı özellikler taşıyor. Duru bir konuşma Türkçesi var...
Başka şeyler de söylüyor...

Bir anda ayrılmış olamaz her şeyden.

Eylül ideolojisi ve baskısıyla 1980'den sonra hızla içine
kapanan, bunalan, dille oynayan edebiyatımıza insan sıcaklığını
yeniden çağırmak; bu tür öykülerin (dolayısıyla aynı izlekteki
diğer türlerin) görünür ve görünmez yayın yasaklarını da bir
yerinden kırabilmek... Yayına hazırladığım kitapların arka
kapaklarındaki alıntılara bakılırsa, daha ikinci yılında bile bu bir
ölçüde başarıldı. Ben şiir eleştirisiyle ilgileniyor olsam da
yaptığım bu iş de önemli bir eleştirmenlik görevi. Bu görev
üstelik doğal olarak önüme geldi; yapmam gerekirdi. Bunun
öyküsünü merak edenler de *Cumhuriyet Kitap* (4 Ekim
2007)'tan okuyabilir. Serhat'ın dediği gibi, birikmiş
yazılarımdan "şiir hakkında kitap neşretmekten daha uğurlu"
bir iş. (Hayır! Daha yararlı bir iş.)

Şiir üzerine bir şeyler yayımlatmaktan kopmuş da değilim.
Hiç kopmadım. 2003'ten bu yana da bir şeyler yazıp
duruyorum... Ancak yazıp denize atıyorsun işte... İki yıl
"Dergilerdeki Şiirler" için tek şiir eleştirileri yazdım *Kum*'da...
Sanıyorum on sayı, her şiirde öykü vardır diyerek, on şiir üstüne
onların dizeleriyle birer öykü yazmaya çalıştım *S'imge*'de...
Epey kitaptaki şiirler üstüne çeşitli dergilerde günce eleştirileri
sürdürdüm, yine zaman zaman yazıyorum.... Ayrıca başka
çalışmalar da var; bunları yazarken ben de yeni bilgiler
ediniyorum: "Bir Uzun Şiir Olarak 'Hayalet Övgü'" (Ahmet
Oktay hakkında inceleme eleştirisi), "Şiir ve Bilgisayar"
(bilgisayarda şiirin sözcük sözcük, harf harf sayılmanması
coşkusu, bir söyleşi), "Nasıl Şair Olunur?" (deneme),
"Gündelik Eleştiri ve Şiir", "Şiir Nedir?", "Somut Şiirin
Şiirsizliği", "Rıfat Ilgaz'ın Şiirlerinde Dize Başları, Noktalama
İmleri", "Şiir Fazla Bilmez ki!..", "Şiirde Aykırı Düşünceler!
Ölüyor!", "Şiirde Noktalama", "Şiir Kitaplarının Az Satması",
"Şiir ve Bilgi", "Bugünkü Şiir, Yaşam ve Teknik"...

Başka başka şiir eleştirileri de yazmak isterim, sevdiğim çok
şiir kitabı, şiir notlarım var ama koşturarak da yazılmıyor ki...
Tadı olmuyor... Ben "günce" eleştirilerimi bile dinlendirerek;
onları ara ara onararak, cilalayarak yazıyorum... Yazmak hoş
şey. Yararlı da kişiye. Ama hâlâ kitap çıkarmadım. Dergilere
yazmaktan, değişik ödevlerden, yaşamaktan vakit olmuyor...
Gerçekten... Kitap çıkarmak da ciddi iş. Bunu da korkumdan
söylemiyorum. Sevgimden söylüyorum.

7- Evet!.. Sevgili Osman Serhat yazısının 7. bölümünde de
şunları söylemiş:

"Eskiden 40 şair var idi."!.. (Bu sözün gerisini almıyorum
buraya...)

"Artık doğuştan şair olmayan soyunmasın; suyu bulandırıp
ayak bağı oluyorlar"!.. (Bu söz ne anlama geliyor?.. Şairler
kutsal varlıklardır; vahiy, ilham vardır, anlamına geliyor...
Şairler çalışmadan, yazıp bozmadan, dinlendirmeden hoop şiir
yazarlar, demiş oluyor...)

"Yunus ve O. Veli'den maada şair yok bu topraklarda ve
göklerde"!.. (Yunus, kırk yıl eğri odun taşımamış dergâhına.
Yani o kutsal sayılan şairin bile onca yıl öğretmenleri olmuş...)

"N. Hikmet orijinal değil"!.. (Nâzım Hikmet serbest
şiirimizin kurucusu, komünist şairlerimizin en büyüğü, insan
yaşamını acıları ve hüznüleri kadar sevinçleriyle de yazmasını
bilen büyük bir şair. Şiirde de tümce vardır bilinciyle noktalama
imlerini kullanan, tümce aralarına rastlayan dize başlarındaki ilk
harfi küçük yazan, yani şiiri okutmada bu yöntemle de
okuyucusuna yardım etmek isteyen ilk şairimiz... Türkçeyi en
güzel kullananlardan... Diyelim ki özgün değil Nâzım Hikmet!
Onca niteliklerinden sonra ne anlama gelir bu yargı?...)

"Aslında S. Faik'in şiirleri Yunus'tan ve O.Veli'den de
daha sıcak"!.. (Bakınız. Hemen yukarıdaki tersi yargıya...)

Çok çabuk yazılmış bir yazı. Bir sıkıntı anında titrek
sözlerle yazılmış gibi. Öyle okunmalı.

Osman Serhat (1955)'i tanımayıp onun bu yazısını
okuyanlar belki onun şiirlerinden uzak duracak çünkü... Oysa

İLK OKUYUŞTA SEVİLEN ŞİİR: ADA

Fergun ÖZELLİ

ADA

Ben bu adayı sevdim herkesten habersiz
Martıların belleğinde kocaman çocuk
Ayaklarında saldırgan deniz. Boyandı dalgaların
Beyazıyla içime serptiğim onca toprak
Yine de bulamadım sözcüklerin sesini
Çünkü o kadardı yaşamak! Kör bir balıkçı
Oldum kıyıda, özlemiş eşinin gölgesinde uyumayı
Çerçi teri gezdiren kertenkele gibi
Ölçerek sevdim adayı.

Sonunda çıkardım gerçeği o gri suskunluktan:

Bir harfmiş aslında bütün dalgalar
Ama yalnızca o kadar!

Bazen ilk okuyuşta seversiniz bir şiiri ve bu sevginin durduk yerde nasıl oluştuğunu ve neden kaynaklandığını anlamazsınız bile; aşk gibi, ansızın gelip yerleşir beyninize. "Ada" da böyle bir şiir oldu benim için. *Martılar, deniz, dalgalar ve kıyı sözcükleri, sözcüklerin sesi bağdaştırması, gri suskunluk, çerçi teri gezdiren kertenkele, eşinin gölgesinde uyumayı özlemiş kör balıkçı* tanımlamaları ile bir ressam edasıyla çizip boyadı düş tuvalimi.

Anlayabildiğim kadarıyla, bu on iki dizelik kara parçasının içinde, *sevmek* eylemi ile sözcüklerin sesi bağdaştırması, ayrıca, *çocuk, toprak, yaşamak, eş, gölge, uyku, çerçi, ter, kertenkele* ve *gerçek* sözcükleri, birbirleriyle hiç tartışmadan yan yana yaşayabiliyordu.

Kimi uyaklar, şiirin içine saklanmışlardı: *habersiz / deniz, toprak / yaşamak*, gibi... Kimi uyaklar da, saklanmışlara inat, kasım kasım kasılıyorlardı ortalık yerde: *uyumayı / adayı, dalgalar / o kadar*, gibi... Ayrıca, teknik anlamda, her dizenin büyük harfle başlaması dış sapmasına (bazı dizeler kırılmış cümlelerden oluşsa da) tam anlamıyla uyulmuştu.

Kanımcı, *Ada* sözcüğü ana imgesiydi bu şiirin. Tıpkı, Daniel Defoe'nun yarattığı Robinson Crusoe'nun "ıssız adası" ya da Thomas More'un Utopia adası gibi, içimizde bir kenara itip bıraktığımız ama öyle bir yerde yaşama hayalini beynimizin gizli bir yerinde sürekli yaşattığımız, o "ada"lar, "ıssız ada"lar gibi...

Ada sözcüğü ve sözcük çağrışımları, "kişi"nin ya da "kişi"lerin imgelemlerinde, yaşadıkları zaman dilimi içinde arzulayıp da bir türlü gerçekleştiremedikleri düşlerini, tam da orada yerleştirip, geliştirerek, bir biçimde, bireysel egemenliklerini kurabildikleri, ömür boyu gidilmek ve yaşanmak istenen ama bir türlü ulaşılamayan bâkir yerler olageldi günümüze dek. *Ada*'nın da (bu anlamda) Mehmet Atilla'nın kendi ütopyasını kurma serüvenine giriş çalışması olduğunu düşünüyorum yazının burasında. Çünkü: daha şiirin en başında, "*Ben bu adayı sevdim herkesten habersiz*" diyerek, bir itirafta bulunuyor. Demek ki bir yasak var orta yerde ve o yasağa karşı gelme isteği; ya da, lânetlenmeye, dışlanmışlığa duyulan içten ve çocukça bir tepki. Ama kesin olan bir şey var ki, korkunç bir körlük ve kötülük yaygın ortalıkta; sevmeyi

hak eden sevilmiyor; seven, sevdiğini haykırmadıkça görmezden geliniyor; işin en kötü tarafı, bu haykırış duyulsa bile sonuç pek değişmiyor. O nedenle, sevgisini kimseye açıklamadan yaşamaya özen gösteriyor Atilla; yalnız... Yalnız ama yine de onun *Ada*'sında ıssızlık yok. Orada, denizin dışında, *kocaman bir çocuk, kör bir balıkçı, bir eş, martılar ve çerçi teri gezdiren kertenkele* var... Ashında, *martılar* ve *eş*'in dışındakiler, rollerini çaldığı, onlar olduğu ya da olmaya çalıştığı varlıklar gibi geliyor bana. Çünkü: "onlar" olamasa da, "onlar" olmayı çok istiyor ve deniyor Atilla; gerçeğe "onlar"la ulaşacağını düşünüyor. Oysa gerçek, *sözcüklerin sesinde* gizli; *sözcüklerin sesi* ise *gri suskunluğun içinde*. O nedenle, "bu bağdaştırma ve tanımlamaların daha derinine inmeli ve özenli bir kan tahlili yapmalısın" diyorum kendi kendime.

Sözcüklerin sesi bağdaştırması, ilginç bir gizemi de içinde barındırmıyor değil kanımcı. Çünkü: *Sözcük*: (kelime) *Ses*: (avaz, seda, gürültü) gibi sözlük anlamlarına sahipler. Buradan, kelimelerin avazı, kelimelerin sedası, kelimelerin gürültüsü gibi, hemen hemen aynı kapıya çıkacak, her biri farklı tatlar bırakan bağdaştırmalara da ulaşabiliyoruz sözcük eş anlamlarıyla. Hayatın her yanını sessizce kaplamış, görülmeyen, hatta çoğu zaman varlığı bile unutulmuş ama onsuz yapılamayan, oldukça basit ve gösterişsiz bir "şey" galiba *sözcüklerin sesi*; tıpkı, nefes gibi, nefes almak gibi... Turgut Uyar'ın, Acıyor şiirinde, "*Gemiler gene gelip gidiyor/ Dağlar kararıp aydınlanacaklar/ Ve o kadar*" dediği gibi Mehmet Atilla'nın "*Çünkü o kadardı yaşamak!*" kesinlemesi de bu savımı kanıtlıyor; tıpkı, yaşamın, hemen hemen bütün varlıklar için sadece ve sadece, soluk alıp verebilmekle gerçekleşmesi, soluksuz kalmanın ise "canlı varlığın" hayatını sona erdirmesi gibi. Herkesin bildiğidir ya yineleyeyim: insanlar, sözcüklerle konuşur ve konuşa konuşa paylaşırlar hayatı; sözcükler ise, yaşanmış deneyimler sonucunda, herkesin anlayabileceği simgelere dönüşmüş nefeslerdir; harflerden oluşurlar ama ses'e dönüşebilmek için öncelikle bir *nefese, miras kalmış, öğrenilmiş bilgiye, edinilmiş deneyime* ve *sosyalleşmeye* gereksinim duyarlar. Sanırım Mehmet Atilla'nın "*Yine de bulamadım sözcüklerin sesini*" dizesiyle, arayıp da bulamadığı şeyler tam da bunlar oluyor.

Sözcüklerin sesi bağdaştırmasından, *Gri suskunluk* tanımlamasına dönüp, kendimce tercüme etmeye çalıştığım da ise, öncelikle rengin, yani "*gri*"nin tanımıyla başlamak gerek işe diye düşünüyorum. Griyi, siyah ve beyazın birleşmesi oluşturuyor renk dünyasında; beyazın daha çok ya da daha az kullanımı sonucunda, açık ve koyu tonları ortaya çıkıyor. Beyaza, genel anlamı olan iyilik, saflık ve temizliği, siyaha da (yine genel anlamıyla) kötülük, uğursuzluk ve kirliliği yüklersem, ikisinin birleşmesi ile oluşan kurşuni renk, yani gri, ne temiz ne kirlili, ne iyi ne kötü, ne saf ne uğursuz olan ama belki de hepsinden birer parça edinmiş bir şey oluyor. *Suskunluk* da, sessizlik ve sükût... Böylelikle, *Gri suskunluk* tanımlaması, saflığını da, kötülüğünü de hatta kimliğini de yitirmiş, ne olduğunu unutmuş bir "şey"nin sessizliğini işaret ediyor; çünkü: ne olduğunu unutmuş bir "şey" düşünmeyi, söylemeyi ve paylaşmayı da unuttur.

Tüm bunlara ek olarak, *çerçi teri gezdiren kertenkele* tanımlamasına da değinmeliyim. Bu tanımlamada yer alan *çerçi* için, yolu bile olmayan dağ köyü ve mezarlara, atı, eşiği, katırı, motoru ya da kamyonetiyle ulaşıp, iğneden ipliğe, tabaktan tencereye, kumaştan pudraya çeşitli ihtiyaç malzemelerini oralarda yaşayanlara temin edip satan kişi; *kertenkele* için de, bulunduğu yere göre rengini değiştirebilen bir sürüngen cinsidir diyebilirim sözlük anlamlarını genişleterek. Bu anlamlardan sonra, *Çerçi teri gezdiren kertenkele* tanımlaması için, gerçeğe ulaşıp, öğrenmek adına her türlü zorluğa katlanan, her kılığa girip çıkan, her dili diline ekleyebilen ve amacını

gerçekleştirmek için de, “köprüyü geçene kadar, ayı'ya dayı diyen” birini işaret ediyor dersem sanırım pek de yanlış olmam.

Bir de, eşinin gölgesinde uyumayı özlemiş kör balıkçı tanımlaması var ki Ada'da, onun da açılması gereken bir gizli kutu olduğunu düşünmeye başladım yazının tam bu noktasında. Eğer yanılmıyorsam, kör balıkçı, Atilla'nın rolünü çaldığı, o olduğu ya da olmaya çalıştığı bir varlık. Kör ve körlük, kısaca, gönüllü ya da gönülsüz görememeyi, göze perde inmesini, âma olmayı, karanlığı anlatıyor sözlük anlamı olarak... Balıkçryı da tanımlarsam, gündelik nafakasını denizden çıkaran kişi diyebilirim basitçe; ama denizden balık avlamak, denizle boğuşmak, cesur olmayı, uyanık, dayanıklı ve sabırlı olmayı da gerektirir. O nedenle, eşinin gölgesinde uyumayı özlemiş kör balıkçı tanımlaması, sanki yoğun bir yorgunluğu, bıkkınlığı, yaşlanıp da dünyadan elini eteğini çekme isteğini fısıldıyor kulağıma.

Evet, korkunç bir körlük ve kötülüğün ortalıkta kol gezdiği; seilmeyi hak edenin seilmediği; sevenin, sevdiğini haykırmadıkça görmezden geldiği ama bu haykırış duyulsa bile sonucun pek değişmediği bir yerde, sevgisini kimseye açıklamadan yaşamaya özen gösteren “kişi”nin, hayatın her yanını sessizce kaplamış, görülmeyen, hatta çoğu zaman varlığı bile unutulan ama onsuz da yapılamayan, oldukça basit ve gösterişsiz, tıpkı nefes gibi, nefes almak gibi bir “şey” olan sözcüklerin sesi'ni bulabilmek uğruna, bilgiyi, deneyimi, sosyalleşmeyi terk etmiş, saflığını, kötülüğünü hatta kimliğini bile yitirmiş, ne olduğunu unutmuş bir “şey”i işaret eden gri suskunluk'un içine girmesi gerekiyor. O nedenle, yoğun bir yorgunluğu, bıkkınlığı, yaşlanıp da dünyadan elini eteğini çekme isteğini tam da içinde duyan, eşinin gölgesinde uyumayı özlemiş kör bir balıkçı kılığına giriyor kıyıda ve her türlü zorluğa katlanan, her kılığa girip çıkan, her dili diline ekleyebilen ve amacını gerçekleştirmek için, “köprüyü geçene kadar, ayı'ya dayı diyen” biri olarak, gezip görüyor ve üstüne üstlük, seviyor adayı. Tüm bu çabalarının sonunda gerçeği de buluyor ve “bir harfmiş aslında bütün dalgalar; ama yalnızca o kadar.” diye bağırıyor.

Bu çığlığın, bu zar zor ulaştığım “gerçeğin” ne anlama geldiğini çözmek için de yine sözlük tanımlarına dönüyorum. Türkçe Sözlüğe göre harf: dilde sesleri gösteren ve “a be ce” yi oluşturan imlerden (işaret, alamet, belirti) her biri, dalga: 1) deniz ya da göl gibi geniş su yüzeylerinde genellikle rüzgârın, depremin vb.nin etkisiyle oluşan kıvrımın devinim, 2) belli bir süre etkili olan dönem, 3) titreşimin bir ortam içinde yayılma devinimi (fizik) 4) bir yüzeydeki kıvrım, 5) saçların kıvrım genişliği, 6) gizli iş, dalavere (argo) 7) geçici sevgili (argo) 8) esrar, eroin gibi uyuşturucu maddelerin verdiği keyif durumu (argo), 9) dalgınlık (argo), tanımlamalarına sahip. Dolayısıyla, bir harf i, işaret, alamet, belirti ve dalavere olarak düşünürsem, bütün dalgaları da tüm bu tanımlamalarla farklı biçimde yeniden düşünebilme şansına sahip olurum, diyorum kendime. Örneğin, “Bir işaretmiş aslında bütün devinimler; ama yalnızca o kadar!”, “Bir helirtiymiş aslında bütün dönemler; ama yalnızca o kadar!”, “Bir alametmiş aslında bütün dalgınlıklar; ama yalnızca o kadar!” vb. gibi.

İşte tam burada, durup ardıma bakıyorum: bir de ne göreyim, gide gide bir arpa boyu yol gitmişim. Meğer on iki dizelik ve beş cümlelik “ada” masalı, “yalnızca o kadar.” vurgulu özdeyişle, bitti dediğim yerde yeniden başlamıyor muymuş? Meğer bulunan gerçek, hayatın anlamını sorgulayan minicik ama açılımı oldukça geniş bir özet değil miymiş?

Mehmet Atilla, Beşinci Tat Şiirleri, Mayıs Yayınları, Kasım 2004, 20 sayfa.

SUNA / Osman SERHAT

FISILDA

Yaprakların savruluşu
Senin yokluğunu bildiriyor bana
Sanki fırtına olmasa buradasın
Ya da tanımamış olsam seni
Yokluğunu da bilmeyeceğim

Çatıların üzerine vuran güneş ne kadar güzel
Belki biraz yukardan bakmak
Evlerin içini sevmeyecek kadar yalnızım
Çok yalnızlıklar içinden geliyorum
Çok uykusuzluklar içinden
Biliyorum elbet melekler de güneşler de uyur
Tanrı bile uykusuz değil belki
ya da tanımamış olsam seni
yokluğunu da bilmeyeceğim

Fısılda

Bir rüyaydım ben
Bir rüyaydı o
Bir rüyaydık biz
umarım vaktimiz...

Gökyüzü tutunamıyor kendine
düşüyor
Düşüyor karda bir kuş gibi üşüyor
Kıyamet bir avcı gibi bekliyor
Tutun gökyüzü tutun kendine
İkimizin sevdasına tutun
Ama yazık görüyorum
Gökyüzü tutunamıyor kendine
düşüyorum
Günlerdir binlerce yıldır kar tipi
O çok uzakta
üşüyorum

Üşüyorum ve dalımdan bir tomurcuk düşüyor
Tanrıdan bir melek eksilircesine
Biliyorum elbet melekler de güneşler de uyur
Tanrı bile uykusuz değil belki
Ya da tanımamış olsam seni
Yokluğunu da bilmeyeceğim

Fısılda

Bir rüyaydım ben
Bir rüyaydı o
Bir rüyaydık biz
belki vaktimiz...

Buradayım
Yoklukta titreyen bir çiçek gibi
Görünüp kaybolan
Sana görünüp kaybolan bir kelebek gibi
Buradayım
Yoklukta titreyen bir çiçek gibi

Uzanarak daha uzak bir gökyüzüne
Ama toprağa bağlı olduğumuz
Son uçuşumuz yakın
Olsun
seviyorum artık bu günlerde ölümü de
Çekilen bir karanlık gibi göklerimde

Dalımdan bir tomurcuk düşüyor
Tanrıdan bir melek eksilircesine

Sana göz yaşlarımdan bir kahkaha gönderiyorum
Gülümse
Gülümse ve fısılda:
Güzeldi

Gültekin EMRE

İzzet Yasar böyle söylüyor işte: "asla yazamayacağsın o şiiri". Her şiir yazılamayacak olan o şiire bir adım daha yaklaşma umudu taşıyor mu acaba? Yoksa neden yazılınsın bunca şiir?

İzzet Yasar, sezdirme bir şair. Dilini yeni olanakların peşine düşüyor. Yeni söylemleri, denenmemişlerin düşünüyü kurmayı seviyor ve şiirseverlere de benimsetiyor bu tavrını. Zoru kolayca söylemeye ve yazmaya çalışıyor yıllardır. Zor anlaşılırı değil, sıkı şiirini gündemine alıyor. Kapsamlı ve parçalı bir şiiri gündeme getiriyor. Sese, söze, harfe gönül verdiğinden ortaya taklit edilemez bir şiir dünyası çıkıyor.

O, aşkı ve cinsel ilişkiyi örtülü bir biçimde şiirlerinin yaşamına, dünyasına yayıyor. Aklı fikri orasında burasında bir şair değil de, şiirlerinin orasında burasında aşk ve cinsellik gezinip duruyor serbestçe. Yıkımı değil yakıcılığı yeğleyen bir şair İzzet Yasar.

"büyük ağızlı" esmer kızlar, onun düşlerine "su taşır" geceleri. "hasretini doyumak için doğurduğun etmişim meğer"ın gelin de işin içinden çıkın. Şu dize biraz daha aydınlık: "elim yarımda et arzusuyla büyüdüm". Devam edersek, "et için ağladım et için ürdüm". Bir soru: "değdi mi bari önündeki yarığın yaşamla yamadığına" Bu da bir korodan, "hep bir ağızdan": "et ete değilim but buta dönelim/ .../ biz bize kalalım kış kışa yatalım/ kat kat olalım kana kana kusalım". İş biraz derinleştirilim mi? "et ete çıkarsam/ ete yatsam/ etten kalksam/ ete batsam" Şu dizeler de aynı şiirden: "sapını tutsam", "azarımı duysa". Bir başka fotoğraf ya da dilek de şu dört dizenin dilinin altında yatıyor: "bir görünsem/ bir kayboldum/ bir indirsem/ bir kaldırsam". "aklım önümde ve korkum arkamda boşaldım" derken de, "o kuytulara sokmadan sokulmanın sırları" derken de şunu söylemek istiyordur aslında: "namlu yarak sok sokabildiğine/ .../ götten piramit dik dikebildiğine/ üstten alttan çek çekebildiğine/ .../ bızır bızır ser serebildiğine/ önden sıvazla arkadan avut/ .../ körpe et için uç uçabildiğine" Şu dize de üstünde durduğumuz konuya ilişkin: "apışlarından egemenlik suları fişkırıyor."

İşte bu egemen toplum görüntüsüne de dikleniyor İzzet Yasar. Onun kaleminden fırtına gibi bir "İstikbal marşı" sunmak isterdim size. Kimi dizelerini buraya alıyorum etrafı sarssın, çalkalasın diye: "köprüp yırtılarak kendini doğurmaya çalışan ülkem", "dövüle dövüle yapılmış bakır tarihin de sana yeter", "korkma tükenmez kutlu fücür toprağımızda". Onun şu isteğine ben de katılıyorum: "sokak tabelalarından katil adları silinsin" ama "ne zaman bırakacağız başkalarının ölümünü seyretmeyi".

Zoru değil zor bir hayatın içini gösteriyor İzzet Yasar. Çürüyen, bozulan, yozlaşan bir dünyada başımıza nelerin geleceğinin reçetesini söylemiyor ama karşı duruşun fotoğraf çektiirmemesini ve bunun sergilenmemesini eleştiriyor. Herkesin bir karşı duruşu olmalı iktidarların yemine karşı. Yoksa ortalık çignenmiş cesetten geçilmeyecek vatan millet aşkına. Her şeyin tersi geçerli olmaya başladı artık tüm değerler değerini yitirince gözümüzün önünde. Has bir hayatı kendimiz kuracağız şiirlerle, düşlerle de, peki nasıl olacak bu onca moloz ve onca kumuk arasında? İşte onun da yolu akıldan geçiyor elbette. "ad koyarım ata gibi bakarım/ yaşarım küserim ağır tokat atarım/ diş bilerim dank ederim düş kurarım", çünkü "ortada ovula ovula parlatılmış bir vatan yatıyor".

Onun şiirinden kan bağı olduğu ressamlar ve şairler de geçiyor resmi geçide falan aldırmadan: "nilgünsüz marmaraya" dalıp çıkarak, "ilhandan bir madrigal" okuyarak. Selimiye

DİYEZ

porselen bir bakış geceden içeri
dirimsel yangınlık düşünsel çılgınlık bir anlam
sökülmüş kalbi dünyanın minimal fırtınada
yırtılırken retina hayatın uğultusu karşı kıyıda
eklemiyor hemen tüm sözcükleri
gün dönüşüyle kendi dibine vuruyor
yelkenleri yolunmuş gemileri

seksen ser at
doksan doru at
yüz bin kır at
nalıyla mıhlıya kaç eder?

sorular sorunsala erteleniyor
argın uzuvlar atomize olmalı
rüzgârla söylüyor şarkısını kül zamanlar
uçurum dağlara akıyor papatya usulca
geceye yazgılı bir su damlasıyla okyanuslara
fırası bakışların parmak izlerini bırakıyor
kara kuru bir kelebek kanadında

porselen bir bakış geceden içeri
yazı atlar uzak yazın atlasında

Özkan SATILMIŞ

ELMA ÇIKRIĞI

Gözündeki feneri orada kullanıyor bir kedi
Sıcak ve sıkışık ağaçlar içinde

İnce utancıyla açılıyor bir çiçek
Hafifliyor yüzünün kumaşı

İlk kez aralanıyor suyunun perdesi
Bir akvaryuma çıkıyoruz birlikte
Kendi balıklarını tanıtıyorum

Kıpır kıpır gökyüzünde
Pamuk topluyor damarların

Hızla közüünü yeniliyorum nargilenin
Atlar koşuyor dumanında

Zilini değiştiriyor eteğin
Kuşlardan yana koyuyor sesini

Kibritti çakmakta yitiyor
Sonsuz arasında bacalarının

Kışlası'na, ne kadar kötülük etti bu vatana orası, "bir çomak" sokmayı ihmal etmiyor. Karanlıklara yakışan "gece oluyor ece geliyor/ ece gidiyor ecel geliyor/ ecel geliyor günsür gidiyor" Sonra da Turgut Uyar, Cemal Süreya, Edip Cansever, Metin Eoğlu da onun şiirine teğet geçiyorlar tıpkı Nilgün Marmara, Ece Ayhan, İlhan Berk ve Nedim Günsür gibi.

Şu iki dize de unutulmasın diye yer aldı burada: "at meydana ağlayan bir ustura/ .../ celladına susadım diye kanyordu"

İzzet Yasar, "hurda hayattan" şiir çıkaran şair.

asla yazamayacağsın o şiiri. İzzet Yasar, Komşu Yayınları, Mayıs 2007, 46 sayfa.

AY ŞEHİRİ

bakışı
mermer nehirlerde
tuzla yıkanır
saydam kadınlar

bu yer
riya beyazı

alev düşmüş
köz, kıyılarına
camdan melekler çizilmiş
buzlardan,

anne yüzlerinden
kuşlardan..

gözleri
bu yerler menekşesi
bakışları kar
ipek mevsimlerden kalan

sabah vakti
bu(z) kıyıda
rüyalarından soyunur
ay kadınlar

ömrü
cezayir menekşesi
talihi kuşlardan

tuzdan nehirlerde
yakamozlarla yıkanırken gece

karanlık
şebboy hüznüdür

gözleri
yüzyıllar boyu veda

bakışı
nar nehirlerde
alevle yıkanır
rüya kadınlar

yıllar yılı
bir yaz söylencesi bilinir
saklanır
işlemeli kutularda
sevdaları bu yerin

ay yıkanır
bakışı inci bakışı kırgın
rengi mermer sulara

KARANLIK SULAR

Göz yaşlarımla ıslattım memelerim;
Vururum kendimi bir gün,
Üç gün ağlar,
Sonra unutursun sevgilim.

Büyük bir gündü beklediğin,
Günlerin içinden bir gün...

Uzak zamanların korkusu saklıydı içinde,
Buruşturarak atmıştın resmini bir tarafa o günün.
Ardında bıraktığın o günün resmiyle sen,
Loş ışığında yalnızlığının,
Nasıl da karamsardın...

Aşkınılığıyla ruhunun nasıl da yürekliydin,
Ruhunun gözleriyle baktın, loş ışığında yalnızlığının;
Işıldayan neydi, sormadın, soramazdın.

Öksüzdü mahzun Gediz, akıyordu ruhuna.
Zâlimdi karanlık suları o okyanus gözlerin,
Limuzin yakalı suskunluğunda.

Evet, *eve et getirmek* gibi mâsum hem de,
Özgecil ve barışçıl kumaşıyla ruhunun,
İlenmeden hem de, yakınmadan hiç;
Kıskananlara aldırmadan, aydınlığını günün.

Neyin israfı bu, bu neyin *israfı*'i, üfleyen sur'a,
Neyin sireni bu çalan yitik varsıllığıyla,
İnancının körelmesine aldırmadan, hızla...
Bilincinin yarılmasını sorgulamadan.

İsa'yı görmek için *deccal* olmak zorunda değilsin ki
Ama bir zamanlar, O'nu görmek için,
-Deccal olmak isterdim, demiştin, bana.
Yalancı bir sevince aldanarak.

Asın işte. Asın! Kendini bulduğun yerde.
Radikal masumiyetinle yaralarken ruhunu
Umursamazlığıyla kutsal bakışlarının
Maviliğinde yaz göğü sularının
Ve çocuk vuruşunda dalgaların kumsala.

Öncesiz ve sonrasız yalnızlığında Tanrı'nın
Dinsizliğinde Tanrı'nın, orda, ordasın işte.
Adını unutmuş bir adamın bildikleriyle.

Aynı yitirmiş bir dünyanın acısı sarhoşluğuyla.
Yalnızsın işte orda. Ustalaşmamışsın henüz yalnızlıkta.

Din sunmuyor artık Tanrı'n insanlığa,
Gerek duymuyor artık hiçbir dine:
Üşüyor çocuklar çünkü, ayırmışlar onları babalarından.

Niye masum kederlere aldaniyorsun, sırası mı?
Yorulmamak, yorulmamak yok.
Uyumamak, uyumamak yok.
Gönüllü çalışkanlık sana yakışan.

- Niye sorumluluk maskesi takarlar sana,
Yetmedi mi biriktirdikleri, onca geceden sonra?
- Niye özgürlük maskesi takarlar sana,
Yetmez mi ki, buluşturdukları, gündemsiz masalarda...

“FİSKE SEANSLARI”

Halûk CENGİZ

Kimse bilmese ben bilirim:

Olmaz ya, bana, en beğendiğin şair kim, diye sorsalar, Nuri Demirci'yi mutlaka getirir ilk beşe sokarım. Ama en sevdiğin şair, derlerse, kimse kusura bakmasın, onu tutar en başa oturturum.

Yeni Biçem'den beri arkadaşız.

Nereden bakılsa 15 yıl.

Bunun son on yılını ben İstanbul'da, o Bursa'da, ayrı yaşadık. Ama gerçekte tek günümüz ayrı geçmedi; bir biçimde ulaştık birbirimize, bir biçimde dokunduk, yazdıklarımızla.

Ben, kendim için yazdıklarımı, hatta yazacaklarımı bile önce ona açtım, söyledim, gönderdim. O, şiirlerini, hatta ilk hallerini bile ilk benimle paylaştı. Yani çoğu kitabını herkesten önce ben okudum, bildim. Bununla böbürlendim.

O beni sürekli yüreklendirdi. Yaz, dedi; sadece bana değil, dedi; basılsın, dedi; yayımlanmalı, dedi.

Ben sustum. İstemedim. Hele son söylediğine hiç inanmadım. Nedenlerini açmak anlamsız, bir o kadar da uzun.

Yine de yılmadı. Bazı yazdıklarımı, bir yöntem buldu, kullandı; benim ağzımdan, adımı vererek.

Ben de bir iki kez, sırf onun hatırı için yazdığım birkaç şeyi sağa sola gönderdim. Kimisi yayımlandı, kimisi yayımlanmadı. Üzerinde bile durmadım. Yayımlanmalarına benden çok o sevindi.

İlkeleri olan biriyimdir. Doğrulukları-yanlışlıkları tartışılabilir ama, bunlardan ödün verdiğime elli yıldır kendim bile tanık olmadım. Diyeceğim, bugün yazmam ve bunları yayımlansın diye Nuri aracılığıyla *Akatalpa*'ya yollamam Nuri dediği, istediği içindir. Bunu bilen bilir, anlayan anlar.

Başlık için belki de en uygunu “Homurdanmalar” olacaktı ama, Mehmet ağabey (Mehmet H. Doğan) benden çok erken davrandı. “Kendimle Konuşmalar” diyecektim, onu da yıllar önce Salâh Birsal kullanmıştı. Bu yüzden “Kendimle Tartışmalar” dedim ya, bu da Nuri'nin içine sinmedi. Durdu bir iki gün, “Fiskeler” dedi sonra. Ben de “Fiske Seansları” diyerek onun 1998'de çıkan kitabının adını ödünç istedim.

Verdi elbet, vermeyip de ne yapacak!

Takma / Müstear Ad Kullanmak

Yazarların, şairlerin takma / müstear ad kullanmasından hoşlanmam.

Kimi dönemlerde Nâzım Hikmet'in, Aziz Nesin'in, Sabahattin Ali, Attilâ İlhan ya da Rıfat Ilgaz'ın kullanmasından söz etmiyorum. Zorlayıcı bir şey yokken, bir zorunluluk yokken takma / müstear ad kullanmayı söylüyorum.

Bazıları neden yapar bunu, anlamam.

Kendin olarak söyleyemeyeceğin şeyleri başkası olup söylemek ne ölçüde doğru, ne ölçüde değerlidir?

Bu soru başka. Üstelik cevabı, yazılanların içeriğinde, değerinde saklı.

Benim hoşlanmazlığım, asıl merakımdan kaynaklanıyor. Kim yazıyor bunları; nereden biliyor, akıl edip ortaya çıkarıyor, çıldıracak gibi oluyorum bazen.

Düşlem'in ikinci yılında Nahit'in (Kayabaşı) önerisiydi: O, Nuri (Demirci) ve ben takma adlarla da güncel yazılar, değerler yazacaktık.

İlk ben başladım, “Okuyup Geçerken” başlığıyla. Babamla kardeşimin adlarını almış, “İrfan Değer” demiştim kendime.

Yazımın yayımlandığının ertesi günü telefonla bir tanıdığım aradı, “Merhaba İrfan Değer” dedi gülerek.

Pes!

Üslubumun hemen kavranabilir olduğuna mı sevineyim, gizlenemediğime mi üzüleyim, bilememiştim.

Ama o an anladım ki iyi saklanamıyorum, istesem de beceremiyorum bunu.

Belki içime sinmiyordu söyleyeceklerimi böyle söylemek. Belki de açıktan açığa meydan okumak daha uygundu bana.

İlk yazdıklarına bir dergiden hemen sert bir cevap geldi, dergide yayımladık. İkinciden sonra da ben bu biçimde yazmayı bıraktım.

Oysa Ayşegül (İzmirli) çok başarılı oldu. Zaman zaman bana da sataştı ama, o dönem Türk şiiri, şiir dergileri, edebiyat ortamı, edebiyatçılar üzerine çok doğru şeyler söyledi.

Nahit ise, önerinin sahibi olduğu halde yazmadı; bize söylediği o takma adı hiç kullanmadı.

Bu yazıları takma bir adla yayımlamak-yayımlamamak konusunda çok düşündüm.

Sonra bunlar aklıma geldi, vazgeçtim.

Yayın Yönetmeni	: Ramis DARA	Yazışma Adresi	: Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Melih ELAL	Katkı Payı	: 15 YTL
Yönetim Yeri	: Melih ELAL Barış Mh. Adalet Sk. Adaletkent	Posta Çeki	: Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
	: Sitesi H.B.I. D: 3 16140 Nilüfer - BURSA	Baskı	: Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 - BURSA
Yayın Danışmanları	: İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL,	Elektronik Posta	: akatalpa@hotmail.com
	: Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.	Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın.
Dağıtım	: Pentimento Art Shop (0212 2933959)		: ISSN 1305 - 7685

Şiir ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.com) Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur. Ticari amaç gütmeyi için yazarlarına telif ödemez.